

രാമചരിതം: എൺപത്തൊന്നാം പാലം

വ്യാഖ്യാ: ഡോ. ദേവി കെ

രാമചരിതം: എൺപത്തൊന്നാം പാലം
വ്യാഖ്യാതാവ്: ഡോ. ദേവി കെ
(മലയാളം: കവിത)

Editorial content © 2023, Dr. Devi K

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of [River Valley Technologies](#).

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [Xe_LTeX](#) from [T_EXLive](#) 2020 and the cloud framework, [Ithal \(ഇതൽ\)](#). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of [Creative Commons Attribution ShareAlike](#) license for free download and usage.

[The Court of Ravana](#), a painting by Annonymous. The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

[Sayahna Foundation](#)

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

രാമചരിതം:
എൺപത്തൊന്നാം പാലം

സംഗ്രഹം

വിരൂപാക്ഷനും സുഗ്രീവനും തമ്മിൽ പലവിധത്തിൽ പൊരുതുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, പരസ്പരം തോൽപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. പെട്ടെന്ന് സുഗ്രീവൻ വിരൂപാക്ഷന്റെ തലയിൽ ചാടി വീണ് കാലുകൊണ്ട് പ്രഹരിക്കുന്നു. വിരൂപാക്ഷൻ മരിച്ചുവീഴുന്നു. പിന്നീടു മഹോദരൻ സുഗ്രീവനോടേതിരിക്കാൻ എത്തുന്നു. കരുത്തനായ അയാളുടെ രൂപവും ബാഹുബലവും കണ്ട് വാനരപ്പട പേടിച്ച് പലവഴിക്കോടുന്നു. സുഗ്രീവനും മഹോദരനും തമ്മിൽ അതിഭയങ്കരമായ യുദ്ധം തുടരുന്നു മഹോദരൻ ഗദയും സുഗ്രീവൻ മുസലവുമെടുത്ത് പൊരുതുന്നു. പിന്നീടു് കൈയും മെയ്യും ഉപയോഗിച്ചുള്ള ദ്വന്ദ്വ യുദ്ധമാണ്.

പാട്ട് 1

എന്നോടുപോർക്കെതിരിടാകിലെതിർതാവെ-
ൻറെല്ലാമുരെഞ്ഞിരുവരുംതിരിഞ്ഞറെന്താർ
പിൻവാങ്കിയും മെയിലടങ്കിയുമെഴുത്തും പിമ്പേ
തുടർത്തുമിടം വൈത്തും വലം വൈത്തും
എന്നോടിവന്നരുതിവന്നരുതതെന്നോ-
ടി വണ്ണമേ കരുതിനിൻദലിൽ വെൽവാൻ
ഒന്നാർ കലാന്തകരറെന്തളവിൽവന്തിലൊട്ടും
തളർച്ചയൊരുവർക്കുമൊരുപോതും

എന്നോടു് യുദ്ധത്തിനെതിരിടാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ എതിർക്കുക എന്നു പറഞ്ഞ് ഇരുവരും തിരിഞ്ഞു കറങ്ങി പ്രഹരം തുടങ്ങി. പിൻവാങ്ങിയും മെയ് ചുരുക്കിയും ഉയർന്നും പിന്നിൽ ചേർന്നും ഇടത്തും വലത്തും കറങ്ങിയും എന്നോടിവന്ന ജയിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നു വിചാരിച്ച് ഇരുവരും കരുതിനിന്നു. ശത്രുക്കലത്തിന് അന്തകരായ ഇരുവരും അറഞ്ഞപ്പോൾ (പ്രഹരം തുടർന്നപ്പോൾ) ഒരാൾക്കും ഒരു നേരവും ഒട്ടും തളർച്ച വന്നില്ല.

കുറിപ്പ്

അറയുക — അടിക്കുക, എതിരിടുക
ഒന്നാർ — ശത്രുക്കൾ

പാട്ട് 2

ഒട്ടും തളർച്ചയന്നിചാചരനു കാണാ-
ഴ്ത്തുൾക്കൊണ്ടുതിഴ്ന്നി ചിനത്തിനൊടു നൻറായ്
വട്ടം വളർത്ത മലൈയൊത്ത ചിലൈയൊൻറാൽ,
വമ്പാലെറിന്തലറിനാനരികൾകോമാൻ
ചട്ടറെഴും പറവൈ നേരെഴുന്തരക്കൻ
താവിക്കുള്ളതു ചിലൈയമ്പിൽ വളർവാളാൽ
വെട്ടിത്തിരിത്തകലവാകിനന്നനേരം
വീഴ്ത്താൻ തളർന്തരികലത്തരചന്മൺ മേൽ.

ഒട്ടും തളർച്ച നിശാചരന് കാണാഞ്ഞ് ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞ കോപത്തോടെ വട്ടത്തിലുള്ള മല പോലൊരു പാറയെടുത്ത് ഊക്കോടെ എറിഞ്ഞ് കപീന്ദ്രൻ അലറി. കുറ്റമറ്റ ഒരു പക്ഷിയെ പോലെ ഉയർന്നു ചാടിക്കൊണ്ട് ശിലയിൽ നിന്ന് രാക്ഷസൻ ഒഴിഞ്ഞുമാറി. വിശ്വാസത്തോടെ വലിയ വാൾ കൊണ്ട് വെട്ടിത്തിരിഞ്ഞു ദൂരെ മാറിപ്പോയി. അന്നേരം സുഗ്രീവൻ തളർന്ന് ഭൂമിയിൽ വീണു.

കുറിപ്പ്

ചിനം — കോപം
ചട്ടറ — കുറ്റമറ്റ

പാട്ട് 3

മൺമീതു വീഴ്ന്തവനെഴുത്തുണർന്തടിത്താൻ,
വമ്പേലും മുട്ടി കൊടത്തേറ്റവനും വീഴ്ത്താൻ
ഉഞ്ചാൻ മുഴുത്തവനുണർന്തെഴുത്തുപൊയ് താ-
നൊട്ടേറണെന്നു കവിമന്നനെയരക്കൻ
വിൺമേതിൽ വീഴ്ന്തരും വീഴ്ത്തുതരക്കുമന്നേരം
മെയ്യേലണിന്തകവചം മുറിതു വെട്ടാൽ
കഞ്ചായമൊത്തതരമിത്തരമായ്ന്താർ
കണ്ടില പിന്നയുമൊരത്തലിരുപാട്ടും.

നിലത്തു വീണ സുഗ്രീവന് ബോധം വന്ന് എഴുന്നേറ്റു. ശക്തിയുള്ള കൈകൊണ്ട് അടിച്ചു. അതേറ്റ് രാക്ഷസനും വീണു. ഉള്ളിൽ വേദന മുഴുത്ത ആ രാക്ഷസൻ ബോധം വന്ന് എഴുന്നേറ്റു സുഗ്രീവനെ സമീപിച്ചു. അയാളുടെ വെട്ടേറ്റ് സുഗ്രീവൻ ആകാശം ഭൂമിയിൽ പതിച്ചതു പോലെ വീണു. ശരീരത്തിലണിഞ്ഞിരുന്ന കവചം വെട്ടേറ്റ് മുറിഞ്ഞു. ഇന്ദ്രജാലമെന്ന പോലെ അറഞ്ഞിട്ടും (പ്രഹരിച്ചിട്ടും) ഇരുവർക്കും ഒരു ക്ലേശവും ഉണ്ടായില്ല.

കുറിപ്പ്

ഉഞ്ചാൽ — ഉള്ളിലെ ദുഃഖം
അരക്കൻ — രാക്ഷസൻ
മേത് — ഭൂമി
കൺമായം — ഇന്ദ്രജാലം
അത്തൽ — ക്ലേശം

പാട്ട് 4

അത്തൽപ്പടുപ്പിതെൻറവൻ കരുതലംകൊ-
ണ്ടപ്പോതരക്കനെയരിന്തിരനടിത്താൻ
നത്തഞ്ചരന്തളർത്തുവീഴ്ന്തെഴുതടിത്താൻ,
നൻറും കരുത്തൊടു പരത്തിനകരത്താൽ,
ഒത്തങ്കു കമ്മിട മുഴുത്തെഴുമിടിത്തി-
യൊച്ചപ്പട്ടും പടി മുഴുക്കുമെഴനൻറായ്
ചിത്തം കലൈന്തനരടൽക്കളരി തന്നിൽ-
ത്തിഴ്ന്നു പടൈക്കവരടുത്തവരി രണ്ടും.

വേദനിപ്പിക്കണം എന്ന് നിശ്ചയിച്ചിട്ട്, അപ്പോൾ കപീന്ദ്രനായ സുഗ്രീവൻ രാക്ഷസനെ അടിച്ചു. വിരൂപാക്ഷൻ തളർന്നുവീണു. പിന്നെ എഴുന്നേറ്റ് ഏറ്റവും കരുത്തോടെ കൈപരത്തി അടിച്ച ആകാശത്ത് ഇടിമുഴങ്ങുന്നത് പോലെയായിരുന്നു ആ പ്രഹരം യുദ്ധക്കളത്തിൽ രണ്ടുപേരുടെയും മനസ്സ് നല്ലതുപോലെ തളർന്നു.

കുറിപ്പ്

അത്തൽപ്പടുപ്പിത്ത് — വേദനിപ്പിക്കണം
നത്തഞ്ചരൻ — രാക്ഷസൻ
കമ്മിട — ആകാശത്തിൽ
കം — ഖം - ആകാശം
അടൽക്കളരി — യുദ്ധക്കളം

പാട്ട് 5

തിഴ്ന്നചിനത്തിനൊടുപിമ്പുവന്തടിത്താൻ
ചെൽവം മികം കവി കലത്തരചൻ വെൽവാൻ
ഉൾക്കൊണ്ടുവോചെയോടുപിന്നെയുമടിത്താ-
നുമ്പർക്കു വമ്പുകൈയൻ വൈപവ വെലത്താൽ
കൾക്കം പിടിത്തരികലത്തെയരിന്താന-
നക്കാലം നിചാചരനരിന്തിരനന്നേരം
വെക്കെൻറു പായ്ത്തു ചരണങ്കൾ കൊടുചാല-
പ്പിടിത്തനൻ നിചിചരൻ തലൈയിൽ നിൻറേ.

നിറഞ്ഞ കോപത്തോടെ പുകഴേറിയ കപീന്ദ്രൻ ജയിക്കാനായി പിന്നെയും ചെന്നടിച്ചു. വലിയ ശബ്ദത്തോടെ രാക്ഷസൻ പിന്നെയും അടിച്ചു. വൈഭവ ബലങ്ങളോടെ ഖഡ്ഗത്താൽ നിശാചരൻ കപികലത്തെ അരിഞ്ഞു. അന്നേരം വേഗത്തിൽ ചാടി തലയിൽ കയറി നിന്ന് കാലുകൾ കൊണ്ട് സുഗ്രീവൻ അവനെ താഡിച്ചു.

കുറിപ്പ്

ഓചൈ — ഓശ - ശബ്ദം
വൈപവബലം — വൈഭവ ബലം
കൾക്കം — ഖഡ്ഗം
വെക്കെൻ്റ് — വേഗത്തിൽ, പെട്ടന്ന്
പിടിത്തനൻ — പീഡിപ്പിച്ചു

പാട്ട് 6

നിൽക്കിൻറവൻ തലൈ തമ്മീതരികൾ കോമാൻ
നിന്നോരു നേരമുടൽവിട്ടുവുയിരോടും
തെക്കിൻറിച്ചെക്കവിടം വിട്ടു നടപെറ്റാൻ
ചെൽവങ്കൊൾ കാലനകർപുവുതിനിയെൻറേ
അക്കാലമിന്നിചാചരാതിപതി ചൊല്ലാ-
ലാട്ടിത്തുരത്തിയരിവീരരെ നറുക്കി
പുക്കാനടൽക്കളം മകോതരനടൽക്കായ്
പൊല്ലാർകലം പൊടിപടുക്കും വെലമുള്ളൊൻ.

വിരൂപാക്ഷന്റെ തലയ്ക്കുമീതെ കപീന്ദ്രൻ കയറി നിന്നപ്പോൾ ഉടൽവിട്ട് അവൻ കാലന്തർ പുകി. അപ്പോൾ രാവണന്റെ ആജ്ഞയനുസരിച്ച് ശത്രുക്കലം പൊടിയാക്കാൻ തക്ക ബലമുള്ള മഹോദരൻ കപിവീരരെ ആട്ടിപ്പായിച്ച്, ശത്രുവിനെ നറുക്കിക്കൊണ്ട് യുദ്ധത്തിനായി പടക്കളത്തിലെത്തി.

കുറിപ്പ്

തിചൈ — ദിശ
നകർ — നഗരം
ചൊല്ലാർകലം — ശത്രുസമൂഹം

പാട്ട് 7

ഉള്ളൊരു വാനരകലം കലൈതുപോർ
തോറ്റോടിതു പത്തു തിചെയും കവികൾ കോമാൻ
ഉള്ളടം നോക്കിയുമെങ്കൾക്കപയം നല്ലെ
ൻറൊക്കമ്മകോതരചരങ്കളിലറെപ്പായ്
എള്ളൊളമാതരവൊന്നാരെയെതിരിട്ടാ-
ലില്ലാതരക്കനടലാറെയിനീവെൻറേ
കൊള്ളാമെൻറും നിന്നൈവിനോടു തമ്പിയിൻ പേർ
കൂറിക്കൊടും കണൈ കടുവി നടകൊണ്ടാൻ.

വാനരന്മാരെല്ലാം തളർന്നു. പോരിൽ തോറ്റ് പത്തു ദിക്കിലേക്കുമോടി. ആ മഹോദരന്റെ ശരങ്ങളിൽ അധിക ഭയം അവർക്കുണ്ടായി. അവർ സുഗ്രീവൻ നിൽക്കുന്ന ദിക്കു നോക്കി, ഞങ്ങൾക്ക് അഭയം നൽകൂ എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഓടി. ശത്രുക്കളോടു് എതിരിടുമ്പോൾ എള്ളൊളം ആദരവില്ലാത്ത രാക്ഷസൻ എന്തായാലും ശത്രുക്കളെ ജയിക്കാമെന്ന വിചാരത്തോടെ രാവണന്റെ പേർ ഉരുവിട്ട് കൊടും അമ്പുകൾ അയച്ചുകൊണ്ടു സഞ്ചരിച്ചു.

കുറിപ്പ്

അടലാർ — ശത്രുക്കൾ
കോമാൻ — രാജാവ്

പാട്ട് 8

കൊണ്ടാടിനാൻ കവികൾ കോനവനുടേ പോർ
കോപ്പും പെരിപ്പവും മുഴുപ്പേഴുമടമ്പും
കണ്ടാൽ കരുത്തനിവനെൻറുരചെയ്തേന്തി-
ക്കാണായവൻചിലൈയമ്മാമലൈയിന്നേരായ്
വിണ്ടാർ കലാന്തകനെറിന്തന്നതമ്പാൽ
വീരൻ നറുക്കിനൻമരാമരമവൻ കൈ-
ക്കൊണ്ടേയെറിന്തവരിത്തുലകിലിട്ടാൻ
കൂടമ്മകോതരനമ്മേതിനിയിലമ്പാൽ.

കവിരാജനായ സുഗ്രീവൻ പോത് കൊണ്ടാടി. കോപാധിക്യവും മുഴുപ്പാർന്ന ഉടലും കണ്ടാൽ ഇവൻ കരുത്തൻ എന്നുപറഞ്ഞ് മലയ്ക്കു തുല്യമായ വൻശിലയെടുത്ത് രാക്ഷസനു നേരെ എറിഞ്ഞു. അത് മഹോദരൻ അമ്പുകൊണ്ട് നറുക്കി. സുഗ്രീവൻ ഒരു സാലവൃക്ഷം എടുത്തെറിഞ്ഞു. ഉടനെ മഹോദരൻ അമ്പുകൊണ്ടുരിഞ്ഞ് അത് യുദ്ധക്കളത്തിലിട്ടു.

കുറിപ്പ്

വിണ്ടാർ — ശത്രുക്കൾ
ചിലൈ — ശില
അടൽപ്പവി — യുദ്ധക്കളം
മരാമരം — സാല വൃക്ഷം
മേതിനി — മേദിനി - ഭൂമി

പാട്ട് 9

അമ്പാലരക്കനവീരണ്ടു മരിയക്ക-
ണ്ടാക്കംമുഴുത്തെഴുചിനത്തിനൊടുട്ടത്താൻ
വമ്പിടിനോരു പരികം കതിരവൻതൻ
മൈന്തൻ വരിൻറ ചരപതികളെയെല്ലാം
വൻ പോരിൽ നിന്ത ചെയ്തറ്റൈതുലകിലിട്ടാൻ
വീരൻ തുരങ്കങ്കളെ മിക്കപരികത്താൽ അമ്പോടു
മിക്ക വിരെവോടു കെതൈ കൈക്കൊ-
ണ്ടപ്പുതലത്തിട മകോതരനും നിൻറാൻ.

അമ്പുകൊണ്ട് രാക്ഷസൻ അവ രണ്ടും അരിഞ്ഞത് കണ്ട്, വർദ്ധിച്ച കോപത്തോടെ ബലമേറിയ ഒരു പരിഘം സുഗ്രീവൻ എടുത്ത്, വരുന്ന അമ്പുകളെ യെല്ലാം പോരിൽ തകർത്തു. രഥങ്ങൾ അശ്വങ്ങൾ എന്നിവയെ വലിയ പരിഘം കൊണ്ട് അടിച്ചു് നിലത്തിട്ടു. അപ്പോൾ വളരെ വേഗത്തിൽ മഹോദരനും ഒരു ഗദ കൈക്കൊണ്ട് ഭൂതലത്തിൽ നിന്നു.

കുറിപ്പ്

പരികം — പരിഘം
കതിരവൻ — സൂര്യൻ
മൈന്തൻ — മകൻ
നിന്തൈ — നിന്ദ
തുരങ്കങ്കൾ — തുരഗങ്ങൾ - കതിരുകൾ
വിരെവ് — വേഗം
കെതൈ — ഗദ
പുതലത്തിട — ഭൂതലത്തിൽ

പാട്ട് 10

അപ്പുതലത്തിടയെഴുതു കെതൈ കൈകൊണ്ടു
ത്തേരഴിത്തളവു പായ്ന്തവനടുത്താൻ
മുല്ലാടുവന്തകവിവേന്തനെയിതേൽക്കും
മുന്നേകവിന്തിരൻ വിരെതു പരികത്താൽ
അപ്പോടഴിത്തന്നടിത്തളവു മൺമേ-
ലാമാറ്റു വീഴ്ന്തന്നനറുകിയ വീരണ്ടും
കെല്ലാൽ തിരിതു കെതെയും പരികവും പോർ-
കിട്ടത്തിരിത്തിരുവരും പിണെയും വമ്പാൽ.

ആ തേത് നശിച്ചപ്പോൾ ഗദയുമെടുത്ത് നിലത്തു നിന്ന് ഉയർന്നു ചാടി മുമ്പിൽ നിന്ന സുഗ്രീവനെ മഹോദരൻ അടിച്ചു. അതേൽക്കും മുമ്പ് സുഗ്രീവൻ മഹോദരനെ പരിഘം കൊണ്ട് അടിച്ചു. അപ്പോൾ ഗദയും പരിഘവും നറുങ്ങി നിലത്തുവീണു. പിന്നെയും അവർ ഇരുവരും വമ്പോടെ യുദ്ധം ചെയ്തു.

കുറിപ്പ്

അഴിത്തളവ് — നശിച്ചുപോയ
വീഴ്ന്തന്ന — അവ വീണു
പോർ കിട്ടി — യുദ്ധം ചെയ്തു
മുർപ്പാടു് — മുമ്പിൽ

പാട്ട് 11

വമ്പാർന്നപാന്തനയൻ മുതലമൊൻറാൽ
മാറ്റം മകോതരനെയും കനമടിത്താൻ
തൻ പാടത്തേതും മുന്നമേ കെതെയുമേന്തി-
ത്തൻപോരിലെറ്റിനന്നരക്കുമന്നേരം
മുമ്പാൽ മുടിന്തവണ്ണമേയവയുമ്മഞ്ചേൽ
മുറ്റപ്പെടിന്തങ്കു കിടന്തനയിനിപ്പോർ
എമ്പാടുമുടി കരതണ്ടുരമിവറ്റാ-
ലേവൻ ചെകത്തിടുയുയിർക്കുമവനെൻറാർ.

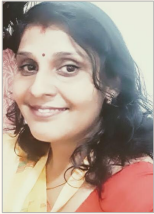
ശക്തനായ സുഗ്രീവൻ ഒരു മുസലം (ഇരുമ്പുലക്ക) കൊണ്ട് പിന്നെയും മഹോദരനെ അടിച്ചു. അത് തന്റെ ദേഹത്ത് ഏൽക്കും മുമ്പ് ഗദയുമേന്തി മഹോദരൻ പ്രഹരം തുടഞ്ഞു. ഗദയും ഉലക്കയും പൊടിഞ്ഞു. പിന്നീടു് മുഷി, നെഞ്ച് എന്നിവയാൽ തങ്ങളിൽ ആരാൺ ജീവിക്കുക എന്നവർ പറഞ്ഞു.

കുറിപ്പ്

പാരം — ഭാഗ - സൂര്യൻ
മുതലം — മുസലം - ഇരുമ്പുലക്ക
തൺപോർ — നല്ല യുദ്ധം
മുറ്റ — പൂർണ്ണമായി
ചകത്തിട — ജഗത്തിൽ

ഡോ. ദേവി കെ

അസി. പ്രൊഫസർ, മലയാള വി
ഭാഗം, കേരള കേന്ദ്ര സർവ്വകലാ
ശാല.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുകയോ, ഈ **വെബ് പേജിൽ** കമന്റുകളായി ചേർക്കുകയോ ചെയ്യുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.